

Beslutning om å inkludere Atal SA/Poland

April 2021

Innledning

Atal SA/Poland (Atal) ble utelukket fra KLP og KLP-fondene sine investeringer i 2018. Bakgrunnen for utelukkelsen var at Atal ble ekskludert av SPU på grunnlag av uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til grove menneskerettighetsbrudd¹.

KLP anså begrunnelsen fra Etikkrådet som tilfredsstillende. Gjennom *Retningslinjer for KLP som ansvarlig investor* følger KLP det samme kriteriet for utelukkelse av selskaper der det foreligger en uakseptabel risiko for alvorlige menneskerettighetsbrudd og utelukket av den grunn selskapet fra investeringene.

For ordens skyld; KLP var ikke investert i Atal på tidspunktet for utelukkelse fra KLPs investeringer.

Etikkrådet anbefalte i november 2020 å oppheve utelukkelsen av Atal som ble offentliggjort av Norges Bank i mars 2021².

Vurdering

Atal SA er et polsk selskap med virksomhet innenfor eiendomsutvikling, og bygger eiendomskompleks i de største byene i Polen.³

JP Construct var en av Atals underleverandører. De benyttet seg av innleid nordkoreansk arbeidskraft på en av Atals byggeplasser i Warszawa. Det ble vurdert hvorvidt praksisen med å leie inn nordkoreansk arbeidskraft kan karakteriseres som tvangsarbeid og om Atal dermed medvirket til grove menneskerettighetsbrudd.

I vurderingen av hvorvidt Atal medvirket til menneskerettighetsbruddene ved å benytte seg av underleverandører som leide inn arbeidskraft fra Nord-Korea, konkluderte Etikkrådet med at det var en konkret sammenheng mellom selskapet og bruddene ettersom Atal var klar over, og

¹ <https://www.klp.no/media/samfunnsansvar/Atal.pdf>

² <https://etikkradet.no/files/2021/03/Tilråding-Atal-opphevelse.pdf>

³ <https://atal.pl/en/atal-group/About-Us>

aksepterte, denne praksisen. De presiserte at Atal også har et selvstendig ansvar for menneskerettighetsbruddene:

Nordkoreanske arbeidere hadde ikke kunnet bli satt i utenlandsk tvangsarbeid av regimet dersom det ikke fantes mottakende selskaper utenfor Nord-Korea. Selskapenes aktivitet er dermed en nødvendig forutsetning for regimets bruk av tvangsarbeid i andre land.

Atal bekreftet praksisen med bruk av nordkoreanske arbeidere, men ga ingen informasjon som bekreftet at selskapet kommer til å forby dette i fremtiden. Etikkrådet vurderte derfor fremtidig risiko for grove brudd på menneskerettighetene til å være høy og anbefalte å utelukke selskapet.

KLP gjorde egen vurdering av resonnetet i Etikkrådets tilrådning og konkluderte med at den var godt begrunnet og inkluderte omfattende kildemateriale. KLP så derfor ingen grunn til å avvike fra deres konklusjon.

Etikkrådets tilrådning om å oppheve utelukkelsen

I februar 2018 besluttet EU å følge resolusjonen fra FN om at alle arbeidere fra Nord-Korea skal være returnert til hjemlandet innen 2020.⁴ I desember 2019 rapporterte Polen til FN at det ikke lenger er nord-koreanske arbeidere i landet.⁵ Selskapet har også opplyst til Etikkrådet at det er ingen nord-koreanske arbeidere ved selskapets byggeplasser som følge av dette.

Ettersom det er ikke lenger nord-koreanske arbeidere i Polen, anser Etikkrådet at det ikke er grunnlag for å opprettholde utelukkelsen av Atal.

KLP mener begrunnelsen fra Etikkrådet for inkludering er tilfredsstillende og har derfor besluttet å inkludere selskapet.

KLPs beslutning

KLP har besluttet å oppheve utelukkelsen av Atal fra KLP og KLP-fondenes investeringer.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/32966/st06541-en18.pdf>

⁵ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/AC.49/2019/51